

RECUILL DE PREMSA

180. Canvi climàtic al Pirineu

El Parc de l'Alt Pirineu participa en un projecte sobre l'adaptació de la ramaderia extensiva al canvi climàtic

El projecte REPICA vol promoure un model consensuat exportable a altres zones de muntanya

PALLARS DIGITAL, Llavorsí | 12 de febrer de 2024

El projecte REPICA s'ha presentat a Llavorsí | PNAP

El Parc Natural de l'Alt Pirineu ha presentat aquest divendres el projecte REPICA que vol ajudar a repensar la gestió de les pastures de muntanya i de la ramaderia extensiva a l'Alt Pirineu en el context del canvi climàtic. El projecte està liderat des del Departament de Geografia de la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB) i coordinat conjuntament amb l'Observatori de Recerca del

Parc Natural de l'Alt Pirineu.

El projecte, que compta amb un pressupost de 354.376,4 euros, s'executarà durant el període 2024-2026 i vol promoure un model de ramaderia extensiva de consens, exportable a altres zones de muntanya amb condicions similars a les de l'Alt Pirineu. A l'alta muntanya, els canvis socioeconòmics de les darreres dècades han comportat l'abandonament de l'activitat ramadera tradicional en indrets de més difícil accés mentre que, en d'altres, han suposat una intensificació de la pressió ramadera que pot comprometre l'estat de conservació dels ecosistemes.

Aquesta situació, juntament amb els impactes derivats del canvi climàtic, ha creat la necessitat d'actualitzar el model de gestió de ramaderia extensiva a l'alta muntanya. Això ha de permetre fer-la més sostenible a llarg termini i vetllar alhora pel manteniment de la biodiversitat i el paisatge, per a millorar la productivitat de les pastures i per a incrementar la capacitat d'embornal de carboni del sòl, amb els consegüents efectes de mitigació del canvi climàtic i beneficis per la salut pública.

Aspectes que preveu el projecte

El projecte preveu analitzar els impactes del clima i l'ús del foc en les societats ramaderes des de la prehistòria fins a l'actualitat per tal d'elaborar un model d'evolució espaciotemporal de l'activitat ramadera segons el context climàtic i socioeconòmic de cada moment del passat. REPICA també vol recopilar coneixement tradicional sobre l'ús del foc per a la recuperació de pastures i altres pràctiques ancestrals, comportaments, cosmovisions de la població local en relació amb els recursos naturals lligats a l'agroramaderia, que puguin ajudar a donar més eines de com gestionar els espais oberts de muntanya.

El projecte que s'ha presentat aplega, per un costat, un equip d'investigadors i investigadores de diferents disciplines amb una llarga trajectòria en la recerca en entorns ramaders d'alta muntanya; i, per l'altre, gestors d'espais naturals protegits i dinamitzadors del sector ramader local. Aquest enfocament interdisciplinari ofereix mirades i metodologies complementàries orientades a un objectiu comú: arribar a un consens sobre el model òptim de gestió ramadera i d'ús del foc sostenible a llarg termini que vetlli alhora per a la preservació i l'estat de conservació dels ecosistemes i la salut.

Informació publicada a Pallars digital. Dilluns, 12 de febrer del 2024.

Projecte al Parc de l'Alt Pirineu sobre l'adaptació de la ramaderia extensiva al canvi climàtic

Sota el nom de REPICA i amb un pressupost de 354.000 euros, es vol promoure un model consensuat exportable a altres zones de muntanya

S. P – LLAVORSÍ - 9 febrer 2024

Presentació del projecte CEDIDA A L'ACN.

REPICA és el nom del projecte presentat aquest divendres pel Parc Natural de l'Alt Pirineu per ajudar a repensar la gestió de les pastures de muntanya i de la ramaderia extensiva a l'Alt Pirineu en el context del canvi climàtic. Liderat des del Departament de Geografia de la Universitat Autònoma de Barcelona i coordinat conjuntament amb l'Observatori de Recerca del Parc Natural de l'Alt Pirineu, compta amb un pressupost de 354.376,4 euros, que s'executarà durant el període 2024-2026. Amb la proposta es vol promoure un model de ramaderia extensiva de consens, exportable a altres zones de muntanya amb condicions similars a les de l'Alt Pirineu. Amb aquest projecte es preveu analitzar els impactes del clima i l'ús del foc

en les societats ramaderes des de la prehistòria fins a l'actualitat per poder elaborar un model d'evolució espaciotemporal de l'activitat ramadera segons el context climàtic i socioeconòmic de cada moment del passat. Els canvis socioeconòmics de les darreres dècades a l'alta muntanya han comportat l'abandonament de l'activitat ramadera tradicional en indrets de més difícil accés mentre que, en d'altres, han suposat una intensificació de la pressió ramadera que pot comprometre l'estat de conservació dels ecosistemes. Aquesta situació, juntament amb els impactes derivats del canvi climàtic, ha creat la necessitat d'actualitzar el model de gestió de ramaderia extensiva a l'alta muntanya.

El projecte aplega un equip d'investigadors multidisciplinari. Hi ha especialistes en arqueologia, geografia, antropologia, biologia, geologia i salut ambiental, segons informa l'ACN. A més hi ha gestors d'espais naturals protegits (Parc Natural de l'Alt Pirineu, Parc Nacional d'Aigüestortes i Estany de Sant Maurici, Xarxa Natura 2000 regió alpina), tècnics de les oficines comarcals del Departament d'Acció Climàtica, Alimentació i Agenda Rural i dinamitzadors del sector ramader local. El projecte s'ha acollit a una convocatòria del Fons Climàtic de Catalunya a través de l'AGAUR (Agència de Gestió d'Ajuts Universitaris i de Recerca), que finança projectes de recerca per a la mitigació i adaptació al canvi climàtic.

Infotrmació publicada al diari El Punt Avui. Divendres, 9 de febrer del 2024.

Queixes dels ramaders del Pallars Sobirà per la paralització de cremes controlades

Reclamen una "solució immediata"

Denuncien que es perden zones d'herba pels animals i s'agreuja el risc d'incendi

S. P – SORT - 8 febrer 2024

Ramaders mirant la muntanya de Seurí. ACN.

"Cada any que passem sense tenir una autorització per poder fer crema el risc és més alt", alerta el ramader d'Olp, Albert Baqueró. És un dels afectats per la paralització de les cremes controlades en pastures de muntanya, col·lectiu que demana a l'administració que les repregui de manera immediata per evitar la proliferació d'arbusts que substitueixen l'herba pels animals. A muntanyes del Pallars Sobirà com les de Seurí, Olp, Montardit o Enviny, totes al municipi de Sort, els ramaders porten entre tres i quatre anys sense haver pogut fer cap mena de crema per manca d'autorització. Lamenten la situació i com apunta

a l'ACN Carles Juanmartí no poden esperar més donat que cada any que passa sense poder fer cremes la zona de bosc va envaint les pastures i cada cop serà més difícil cremar amb seguretat. Reclamen una solució immediata una solució "de manera immediata". Recorden que cada estiu es cansen de sentir que "els incendis s'apaguen a l'hivern" però asseguren que amb la política de l'administració només es genera combustible. Segons Eva Tarragona, de la comunitat de propietaris de la muntanya de Seurí, durant segles va ser la comunitat local la que es gestionava les cremes per mantenir les pastures i poder-hi portar els animals a pasturar. Fins a un determinat moment que l'administració va creure més oportú que d'aquestes cremes se n'ocupessin el Grup Especial de Prevenció d'Incendis Forestals (GEPIF) amb el suport dels Agents Rurals. Ara, des de fa dos o tres anys, desconeixen el motiu, però no se'n fa o no se n'autoritza. Per Tarragona, les conseqüències són "molt nefastes" perquè suposa la pèrdua de pastures, d'un ecosistema d'alt

valor i l'augment del risc d'incendis i de la zona boscosa. Segons afegeix Baqueró, disposar de menys pastures a la muntanya vol dir que hi podrà anar menys animals i que la seva gestió serà "més complicada" perquè el terreny estarà més "brut".

Informació publicada al diari El Punt Avui. Dijous, 8 de febrer del 2024.

Apadrina un conill de bosc, iniciativa per millorar la biodiversitat del Pallars Jussà

L'empresa Salvatgines impulsa la campanya

La població a la Conca de Tremp està amenaçada

S. P - GAVET DE LA CONCA - 5 febrer 2024

Albert Cereza, de Salvatgines ACN.

Amb l'objectiu de preservar i fomentar la diversitat d'espècies de flora i fauna d'ambients agrícoles i de bosquines, l'entitat Salvatgines ha posat en marxa la campanya 'Apadrina un conill de bosc', 'Apadrina una guatlla' o 'Apadrina una caixa niu'. "És un tipus de regal original, no material, una acció al territori", explica Albert Cereza de l'entitat. Explica que la densitat del conill de bosc a la Conca de Tremp és molt baixa i "ningú el percep com una amenaça". A la zona l'Aspre de Gavet de la Conca, al Pallars Jussà, és on ha construït les últimes tres vedrunes per millorar l'hàbitat del conill de bosc i afavorir als depredadors que

tenen el conill com aliment. L'actuació s'ha fet en un terreny municipal on també s'ha reforestat i s'hi han col·locat caixes niu per afavorir una microreserva. L'encàrrec de la reforestació al terreny l'Aspre de Gavet de la Conca el va fer l'Ajuntament i s'hi han plantat un centenar d'arbres i arbustos per crear un bosquet i afavorir la comunitat d'aus i convertir-lo en una zona de refugi i cria perquè tot es vagi equilibrant. Cereza comenta a l'Agència Catalana de Notícies que el gran duc està desapareixent del Pallars Jussà, mentre a altres zones de Catalunya està creixent i ha parlat de la disponibilitat de conills com una de les possibles causes.

Diverses iniciatives

La campanya d'apadrinament contempla aportacions voluntàries o apadrinaments que van des dels 20 als 30 euros que es destinen a diferents reserves que Salvatgines té al Pallars Jussà. Apadrinant un amfibi la persona col·labora amb la restauració d'una antiga bassa de reg, perquè serveixi de zona de cria per amfibis. Apadrinant una caixa niu se n'instal·la una per afavorir la població de mussol comú, rata cellarda o ratpenats de bosc. Apadrinant una guatlla s'afavoreix tècniques de maneig per tal d'afavorir la presència de guatlls és una determinada finca. I amb cada apadrinament d'un conill s'alliberarà un conill de bosc en una determinada microreserva per tal d'enriquir l'ecosistema amb aquesta peça. L'apadrinament és de 30 euros i solament se n'hi ha deu de disponibles.

Informació publicada al diari El Punt Avui. Dilluns, 5 de febrer del 2024.

Bernat Lavaquiol: "L'objectiu no era presentar una candidatura als jocs; era enriquir-se'n tant com es pogués"

Entrevista al portaveu de Stop JJOO, ara que el govern ha desistit definitivament d'organitzar els Jocs Olímpics d'Hivern del 2030 al Pirineu

Blai Avià i Nóvoa - 05.01.2024

El govern de la Generalitat la setmana passada va donar l'estocada final a la candidatura per a organitzar els Jocs Olímpics d'Hivern del 2030 al Pirineu quan va admetre que el projecte, que durant anys ha hagut de bregar amb l'oposició de bona part de la societat civil del territori, difícilment tiraria endavant. Ha estat la fi del camí per a una candidatura que, abans d'acabar en fase terminal el 2022 arran de les desavinences amb el govern de l'Aragó, havia monopolitzat durant anys l'actualitat política al Pirineu i més enllà.

Parlem del fracàs del projecte olímpic amb Bernat Lavaquiol, portaveu de Stop JJOO, l'entitat que s'ha erigit en clau de volta del moviment d'oposició social i política contra els jocs a les comarques del Pirineu. Explica que el rebuig a la candidatura ha creat un sentiment inèdit d'unitat entre la societat civil pirinenca, i confia que el fracàs definitiu del projecte afavoreixi un nou model productiu per al territori.

—La retirada definitiva de la candidatura posa fi a un procés de gairebé sis anys. Quina valoració en feu, de tot plegat?

—L'organització popular ha estat clau per a enterrar aquests jocs, com vam veure amb la manifestació del maig del 2022 a Puigcerdà,

la manifestació més gran de la història del Pirineu. Quan vam començar la campanya contra els jocs, vam parlar amb gent de llocs on s'havien fet campanyes semblants. Tothom ens deia el mateix: que el COI, si veia que no hi havia consens social al territori on s'havien de fer els jocs, no aprovaria mai la candidatura. Des d'aleshores, hem treballat en aquesta línia de generar una oposició forta per aturar la candidatura, i entenem que per això s'han suspès. Fa un any, la Generalitat va dir que s'aturava per les desavinences amb l'Aragó; ara diuen que és per culpa de la sequera. Nosaltres entenem que el factor clau ha estat l'organització popular.

—Parlem d'un projecte que de bon començament ha generat dubtes socials, polítics i ambientals. Per què creieu que el govern hi ha insistit tant?

—Aquesta candidatura l'ha encapçalada el govern actual, però cal recordar que el projecte no és pas nou: de fet, el va començar l'alcalde Jordi Hereu a l'Ajuntament de Barcelona l'any 2010. Des d'aleshores s'han anat fent projectes i s'han presentat ni més ni menys que tres candidatures. Cap d'aquests projectes no s'ha arribat a presentar mai davant el COI, però sí que han servit de menjadora de diners públics —sobretot per a un sector, sortit de les joventuts de l'antiga Convergència i Unió, que fa que fa molts anys que manega tota la qüestió olímpica.

—De fet, el govern s'ha gastat més de 830.000 euros en el projecte de candidatura.

—És això. L'objectiu no era presentar una candidatura; era enriquir-se tant com es pogués de tots els contractes que se'n derivessin. Per això la Generalitat s'ha gastat tants diners en una candidatura fallida de bon començament.

—El govern preveia uns ingressos de més de mil milions d'euros amb els jocs, tot i que aquests darrers anys ha hagut de rescatar unes quantes pistes d'esquí.

—No tinc cap dubte que els ciutadans, com a conjunt, perdriem diners amb els jocs. Però alguns en guanyarien, i molts. Qui? Doncs els grans hotels del Pirineu, les elits econòmiques de l'àrea metropolitana i de les grans capitals del Pirineu. Però aquesta dinàmica de què parlo ja passa ara, no cal esperar als jocs. Les estacions d'esquí són deficitàries: originalment eren privades, però han anat caient i el govern les ha hagut de rescatar amb diners públics. Enguany, per exemple, el pressupost de la Generalitat ha destinat 63 milions d'euros públics únicament a estacions d'esquí: el 90% de la inversió que es fa al Pirineu se'n va a unes pistes d'esquí que, si donessin diners, continuarien essent privades. I per què rescata aquestes pistes, el govern? Doncs perquè allò que dona diners de l'esquí no són pas les pistes, sinó tots els negocis que hi ha al voltant, com ara els complexos hotelers privats. I això, de retruc, dona via lliure a la gentrificació absoluta dels pobles del voltant de les pistes, plens de segons i terceres residències que es passen tot l'any buides. Veiem pobles del costat de la Masella i la Molina en què fins el 90% de l'habitatge són segones residències que s'habiten catorze dies l'any. El negoci no és la pista d'esquí; és tota l'especulació urbanística que s'hi fa al voltant.

—El govern va defensar durant la campanya que tindria present les mancances estructurals del Pirineu més enllà de la candidatura.

—No tenim cap mena d'expectativa que el govern es posi a treballar per al Pirineu, ni ara que ha caigut la candidatura ni abans, quan es mantenia dempeus. Durant la campanya de la candidatura, el govern parlava constantment de pluja de milions per al Pirineu. Però si en miraves la lletra petita, aquesta pluja només consistia a fer un seguit d'infraestructures que no són positives per al territori. La idea del govern era desdoblar la C-16, que és una carretera que serveix per a connectar l'àrea metropolitana amb la Cerdanya; és a dir, una comarca que ja és sobresaturada de turisme. La C-16 és buida durant tota la setmana, però s'omple el divendres en sentit Cerdanya i el diumenge a la tarda en sentit Barcelona. Les infraestructures de què tant parlava el govern no eren per al Pirineu; eren per a dur més turisme a una comarca on un 65% de l'habitatge són segones residències.

—Hi ha infraestructures que el Pirineu fa molt temps que reclama, com ara el futur hospital comarcal de l'Alt Urgell i el projecte de línia ferroviària entre la Seu d'Urgell i Andorra. Ara que la candidatura ha caigut, teniu algun compromís per part del govern d'impulsar-les a curt termini o mitjà?

—El govern no ens ha donat cap compromís amb les infraestructures que el Pirineu reclama: ni amb residències públiques, ni amb hospitals, ni amb la línia de tren. No s'ha parlat de cap d'aquestes tres coses. No incompliran les promeses perquè no n'han arribat a fer. No hi ha cap full de ruta per al Pirineu, més enllà de la turistificació total i absoluta.

—I quines conseqüències ha tingut, aquesta turistificació, per al Pirineu?

—Ahir, per exemple, veiem que s'han tornat a destinar diners públics per fer una nova ruta d'avió entre la Seu i Mallorca per portar més turisme cap a Andorra. Ara, la gent d'Andorra no pot pagar l'habitatge i ha de baixar a viure a l'Alt Urgell. En conseqüència, el preu de l'habitatge a l'Alt Urgell ha augmentat d'un 12% respecte de l'any passat. La setmana passada van sortir els índexs d'augment del preu de l'habitatge per comarques respecte de l'any anterior, i el rànquing és encapçalat per quatre comarques del Pirineu. Si ets del Pirineu i la teva família no té propietats, ho tens molt difícil per continuar-hi vivint. El resultat de tot això és que el jovent se'n va a estudiar i una vegada acaba els estudis no pot tornar a casa, perquè no poden permetre's l'habitatge i, per a més inri, tan sols troben feina temporal i precària orientada al sector turístic. Aquesta és la gran derivada del monocultiu turístic a escala social, però n'hi ha una altra d'ambiental que la Generalitat no sol tenir en compte, però que nosaltres creiem que és crucial.

—Digueu.

—Ara som a l'hivern, i és fàcil d'oblidar-se'n, però amb la sequera que tenim hi haurà un risc d'incendi altíssim quan arribi l'estiu. Economia i clima no són dues esferes separades: cadascuna va lligada a l'altra. Allà on hi ha infraestructura turística veiem com els camps del voltant desapareixen i esdevenen un bosc sense cap mena de gestió. El turisme creix sense aturador, i a poc a poc es menja la resta de sectors. Es perd l'agricultura, es perd la ramaderia, es perden totes les activitats que gestionen el territori de debò i que ajuden els bombers a l'hora d'apagar incendis. Si volem un territori sostenible —si volem no haver de patir cada dos per tres pels grans incendis que amenacen el Pirineu de punta a punta—, també cal mirar quins sectors econòmics hem de potenciar més, com ara l'agricultura i la ramaderia, i quins no tant. Hem convertit el Pirineu en un polvorí, i pot esclatar qualsevol dia.

—Us heu reunit unes quantes vegades amb el govern i la consellera Vilagrà. Quin projecte us han transmès per al Pirineu?

—Sempre que ens hem reunit amb el govern hem constatat que el grau de coneixement de què passa al territori és extremadament baix. Es mouen per clics; no entenen què hi passa. No entenen les problemàtiques que tenim, i no les volen entendre. Per exemple, la

consellera Vilagrà insistia molt en el fet que els jocs havien de servir per a situar el Pirineu al mapa. Si una cosa hem de fer aquí, en lloc de situar el Pirineu al mapa –que vol dir reforçar la marca turística–, és treballar per diversificar l'economia, per tenir feines estables i de qualitat.

—**A Stop JJOO defenseu un pla alternatiu de desenvolupament per al Pirineu. En què consisteix?**

—És evident que el negoci de la neu s'acaba. El canvi climàtic ens deixarà sense la gallina dels ous d'or de les estacions d'esquí. Per això demanem que les inversions programades a mitjà termini i llarg no es facin en un sector que és deficitari, sinó que es facin en uns altres sectors. Que s'inverteixi amb l'objectiu de diversificar l'economia, de fixar població, de crear ocupació de qualitat, de reduir el preu de l'habitatge... No té sentit mantenir aquest model de grans projectes a deu anys vista, que cau pel seu propi pes. Demanem una transició ordenada per a transformar els llocs de feina que tenim ara, generalment lligats al sector turístic i de baixa qualitat, en feines en uns altres sectors. Cal potenciar l'agricultura i la ramaderia extensiva, i també la petita indústria vinculada als recursos que del sector primari de què gaudim... És a dir, demanem d'invertir en el territori, no pas per atraure turistes o afavorir l'especulació, sinó per fer-lo més resilient i independent de l'exterior, perquè tinguin una economia diversificada i integradora que permeti que la gent pugui viure-hi. Perquè, al final, l'únic que demanem és poder néixer, créixer, viure i morir de manera digna en aquestes valls i muntanyes.

—**Dèieu abans que el COI sempre es fixa en el grau de consens social al territori quan considera una candidatura. Creieu que el govern ha dialogat amb el Pirineu a l'hora de planificar-la?**

—Aquesta candidatura s'ha fet totalment d'esquena al Pirineu. No n'hem tingut cap mena d'informació, i ja no parlo només de la plataforma Stop JJOO: em refereixo també als veïns, als mateixos alcaldes de Junts i Esquerra. Hi parlàvem i ens deien que no tenen ni idea dels detalls de la candidatura, que el govern no els havia passat cap mena d'informació: ni on es farien les proves, ni quin projecte hi hauria, ni res. És un projecte dissenyat als despatxos de Barcelona, i m'atreviria a dir que no als despatxos de la Generalitat, sinó als despatxos de Foment del Treball. És un exemple més del model econòmic que la patronal té per a aquest país: macroprojectes especulatius sense futur evident. Ho veiem amb els jocs, però també ho hem vist amb el Hard Rock o bé l'ampliació de l'aeroport del Prat. El model productiu és el de macroprojectes faraònics i el de turisticació total del país.

—**Dèieu el 2022, poc abans de la manifestació a Puigcerdà: "El capital polític que hem guanyat els darrers mesos no s'aturarà." Quina ha estat la importància del moviment contra els Jocs per al Pirineu, i quins seran els pròxims passos de Stop JJOO?**

—Les comarques del Pirineu no havien funcionat mai com a unitat. El funcionament del Pirineu sempre havia estat molt radial: de la capital de comarca cap a Barcelona. Crec que, gràcies a la campanya contra els jocs, s'ha guanyat molta identitat pirinenca: ja no mirem tant cap a Barcelona i ens mirem molt més entre nosaltres. Al final, els problemes que hi ha a la Cerdanya, a l'Urgell o bé la Vall d'Aran, són els mateixos: compartim una identitat i unes reivindicacions comunes. Aquests darrers anys, a més, els moviments socials al Pirineu han fet un salt qualitatiu i quantitatiu molt important. A la Cerdanya i al Pallars Jussà, per exemple, han nascut sindicats pel dret de l'habitatge. La societat pirinenca és en ebullició, sobretot per la qüestió de l'encariment desorbitat de l'habitatge. A Andorra s'han fet dues manifestacions de milers de persones pel dret de l'habitatge aquests darrers mesos, cosa que era impensable fins fa poc anys. Veiem que hi comença a haver les condicions per tenir un moviment polític fort. Sobre la plataforma, no tancarem la paradedeta: continuarem treballant per fer una realitat aquest Pirineu viu que demanem, i farem una proposta consensuada als moviments socials del Pirineu amb la idea de crear un moviment anticapitalista fort al territori.

Entrevista publicada a Vilaweb. Divendres, 5 de gener del 2024.

Es constitueix un nou òrgan al Pirineu per optimitzar la gestió de l'aigua

Representants d'administracions públiques i empresariat formen a Sort la comissió territorial de l'Alt Pirineu i Aran de la Taula Nacional de l'Aigua

PALLARS DIGITAL, Sort | 1 de desembre de 2023

Imatge de la reunió celebrada al Consell Comarcal del Pallars Sobirà | Delegació del Govern

El Consell Comarcal del Pallars Sobirà ha acollit aquest dijous la constitució de la comissió territorial de l'Alt Pirineu i Aran de la Taula Nacional de l'Aigua. La trobada ha estat encapçalada pel delegat territorial del Govern a la vegueria, Josep Castells, i ha comptat amb la participació d'una vintena de representants d'administracions públiques i de l'empresariat.

Durant la sessió, s'han identificat reptes específics per a la gestió de l'aigua al Pirineu i s'han apuntat algunes línies d'actuació que podrien fer possible un menor consum d'aigua i una optimització de l'ús dels recursos hídrics. El delegat ha iniciat la seva intervenció insistint que "estem vivint la sequera més greu des que hi ha registres, tant per la seva durada com per la seva intensitat i per la superfície afectada".

En aquest sentit, ha subratllat que, si bé la situació a la vegueria no sembla tan greu com a la resta del país, cal tenir ben presents "la manca de precipitacions, els estius amb risc d'incendi elevat, les fonts que s'han assecat i el nivell dels pantans, que deixen al descobert grans zones seques". "El volum d'aigua embassada als pantans de la vegueria no arriba ni a la meitat de la seva capacitat",

ha recordat Castells. En aquest sentit, ha explicat que "des del Govern es treballa amb mesures preventives que ens permetin gestionar de la millor manera possible situacions més greus".

El conjunt d'assistents a la reunió han posat sobre la taula les especificitats de la vegueria pel que fa a la gestió de l'aigua, un recurs clau per a l'economia de l'Alt Pirineu i Aran. S'ha fet referència als reptes als quals han de fer front les administracions públiques, el sector primari i el sector del turisme i l'esport, tant d'hivern com d'aventura.

La reunió d'aquest dijous és la primera d'una sèrie de tres trobades que realitzaran totes les comissions territorials de la Taula Nacional de l'Aigua des d'ara i fins la primavera. A partir d'ara, a l'Alt Pirineu i Aran s'iniciarà un procés de recollida de dades, informació i propostes, en què es podran sumar altres participants. De la tercera trobada, en què es farà una revisió i exposició de tot el treball realitzat, en sortirà un document consensuat pels diferents agents de la vegueria que es traslladarà a la Taula Nacional de l'Aigua.

Entre altres, han assistit a la trobada d'aquest dijous el president del Consell Comarcal del Pallars Sobirà, Carles Isus, que ha donat la benvinguda a la sessió, i l'alcalde de Sort, Baldo Farré. També hi han participat representants dels ajuntaments de Tremp, el Pont de Suert, la Seu d'Urgell i Puigcerdà, així com dels consells comarcals del Pallars Jussà, l'Alta Ribagorça, l'Alt Urgell i la Cerdanya.

Des de la Generalitat, s'hi han sumat representants del Departament d'Acció Climàtica i del Departament d'Empresa i Treball. Per part de l'empresariat, hi han assistit representants de l'Associació Catalana d'Estacions d'Esquí i Muntanya, el Parc Olímpic del Segre, Pallars Actiu i l'Associació d'Empreses d'Esports d'Aventura del Pallars Sobirà.

Informació publicada a Pallars digital. Divendres, 1 de desembre del 2023.

Es constitueix la comissió territorial de l'Alt Pirineu i Aran de la Taula Nacional de l'Aigua

Una vintena de representants d'administracions públiques i empresariat de la vegueria s'han reunit avui a Sort per avançar cap a una gestió eficient dels recursos hídrics

Redacció / 30 novembre, 2023

Comissió territorial de la Taula

La seu del Consell Comarcal del Pallars Sobirà ha acollit avui la constitució de la comissió territorial de l'Alt Pirineu i Aran de la Taula Nacional de l'Aigua. La trobada ha estat encapçalada pel delegat territorial del Govern a la vegueria, Josep Castells Farré, i ha comptat amb la participació d'una vintena de representants d'administracions públiques i de l'empresariat.

Durant la sessió, s'han identificat reptes específics per a la gestió de l'aigua a l'Alt Pirineu i Aran i s'han apuntat algunes línies d'actuació que podrien fer possible un menor consum d'aigua i una optimització de l'ús dels recursos hídrics. El delegat

territorial del Govern a l'Alt Pirineu i Aran ha iniciat la seva intervenció insistint que "estem vivint la sequera més greu des que hi ha registres, tant per la seva durada com per la seva intensitat i per la superfície afectada". En aquest sentit, ha subratllat que, si bé la situació a la vegueria no sembla tan greu com a la resta del país, cal tenir ben presents "la manca de precipitacions, els estius amb risc d'incendi elevat, les fonts que s'han assecat i el nivell dels pantans, que deixen al descobert grans zones seques". "El volum d'aigua embassada als pantans de la vegueria no arriba ni a la meitat de la seva capacitat", ha recordat Castells. En aquest sentit, Castells ha explicat que "des del Govern es treballa amb mesures preventives que ens permetin gestionar de la millor manera possible situacions més greus".

El conjunt d'assistents a la reunió han posat sobre la taula les especificitats de la vegueria pel que fa a la gestió de l'aigua, un recurs clau per a l'economia de l'Alt Pirineu i Aran. S'ha fet referència als reptes als quals han de fer front les administracions públiques, el sector primari i el sector del turisme i l'esport, tant d'hivern com d'aventura.

La reunió d'aquest dijous és la primera d'una sèrie de tres trobades, que realitzaran totes les comissions territorials de la Taula Nacional de l'Aigua des d'ara i fins la primavera. A partir d'ara, a l'Alt Pirineu i Aran s'iniciarà un procés de recollida de dades, informació i propostes, en què es podran sumar altres participants. De la tercera trobada, en què es farà una revisió i exposició de tot el treball realitzat, en sortirà un document consensuat pels diferents agents de la vegueria que es traslladarà a la Taula Nacional de l'Aigua.

A més de l'activitat que es pugui desplegar en les tres reunions de treball, la comissió territorial també té el propòsit de promoure i dinamitzar el debat sobre la gestió de l'aigua i els efectes del canvi climàtic en tot el teixit polític, social i econòmic de l'Alt Pirineu i Aran. Entre altres, han assistit a la trobada d'aquest dijous el president del Consell Comarcal del Pallars Sobirà, Carles Isus Castellarnau, que ha donat la benvinguda a la sessió, i l'alcalde de Sort, Baldo Farré Serrat. També hi han participat representants dels ajuntaments de Tremp, el Pont de Suert, la Seu d'Urgell i Puigcerdà, així com dels consells comarcals del Pallars Jussà, l'Alta Ribagorça, l'Alt Urgell i la Cerdanya. Des de la Generalitat, s'hi han sumat representants del Departament d'Acció Climàtica, Alimentació i Agenda Rural i del Departament d'Empresa i Treball. Per part de l'empresariat, hi han assistit representants de l'Associació Catalana d'Estacions d'Esquí i Muntanya, el Parc Olímpic del Segre, Pallars Actiu i l'Associació d'Empreses d'Esports d'Aventura del Pallars Sobirà.

Una resposta de país davant d'un repte col·lectiu i urgent

La comissió territorial de l'Alt Pirineu i Aran se suma a les que ja s'han posat en marxa en altres vegueries del país, i contribuirà a garantir que en els treballs de la Taula Nacional de l'Aigua es tinguin en compte les necessitats de cadascuna de les demarcacions. Es tracta de poder recollir tota la diversitat del país, amb les necessitats específiques i les potencials àrees de millora de cada territori.

La Taula Nacional de l'Aigua es va constituir al mes de juny i té com a objectiu esdevenir un espai de diàleg i concertació sobre les polítiques de l'aigua, en què hi tenen representació diferents agents i sectors implicats en el seu ús. La Taula ha de servir per definir el full de ruta que determinarà la nova política de l'aigua a Catalunya, i s'ha posat en marxa amb dues línies clares de treball: d'una banda, assumir que el proveïment futur d'aigua passa per replantejar-ne la demanda; de l'altra, impulsar la col·laboració entre tots els agents per garantir un accés solidari a l'aigua.

La Taula es focalitza en l'anàlisi de les dades i les possibles alternatives per avançar en la millora de l'estat dels ecosistemes hídrics, els cabals ambientals i la biodiversitat; garantir l'aigua per als diferents usos; reduir el dèficit hídric, i millorar la resiliència del país davant l'impacte del canvi climàtic.

La composició de la Taula Nacional de l'Aigua s'estructura en un plenari i diferents grups de treball. Els grups de treball s'han constituït en comissions territorials, com la que avui s'ha posat en marxa a l'Alt Pirineu i Aran, i en comissions sectorials, articulades al voltant del cicle urbà de l'aigua; l'agricultura i la ramaderia; els usos industrials; la recerca i la innovació; l'energia; el turisme; el medi ambient i la biodiversitat, i els usos recreatius i esportius. Les taules sectorials estan obertes a la participació de les entitats i associacions dels sectors implicats.

Informació publicada al diari La Mañana. Dijous, 30 de novembre del 2023.

Un estudi internacional alerta que els rius del Pirineu podrien reduir el seu cabal fins a un 15% al 2040

Una de les causes és l'increment mitjà de la temperatura, que ha estat de 0,8 °C entre 1981 i 2010

ACN Barcelona | 29-11-23 |

El riu Noguera Pallaresa al seu pas per Isil MARTA LLUVICH

Els rius del Pirineu tindran cabals més baixos i podrien reduir la seva aportació anual fins a un 15% en l'horitzó del 2040, i més d'un 20% a finals de segle. Una de les principals causes de la reducció dels cabals és l'increment mitjà de la temperatura anual al territori pirinenc, que ha estat de 0,8 °C durant el període 1981-2010. Aquesta és una de les principals conclusions de 'Piragua', un projecte internacional que constata la reducció progressiva dels recursos hídrics dels Pirineus al llarg de les darreres dècades i

en el què han participat organismes de França, Espanya i Andorra en el marc del programa Interreg POCTEFA 2014-2020.

El projecte analitza l'estat dels recursos hídrics dels Pirineus i les seves regions: País Basc, Navarra, Aragó, Catalunya, Andorra, Nouvelle Aquitaine i Occitània.

L'augment de temperatura ha estat més accentuat a la regió central dels Pirineus (conques del Gállego, Cinca i Ésera) i a la més oriental, així com a la vessant nord, i per estacions l'increment ha estat més acusat a la primavera i a l'estiu.

La reducció dels recursos hídrics s'accentuarà en les properes dècades

Aquests canvis s'aprecien en ambdues vessants de la serralada, i configuren un escenari de reducció de la generació de recursos hídrics que ja s'ha anat consolidant en les últimes dècades i que pot accentuar-se en el futur de complir-se les projeccions climàtiques, ja que indiquen un increment clar de les temperatures als Pirineus al llarg del segle XXI.

Segons explica el líder del projecte Piragua i investigador de la PTI Clima y Servicios Climáticos del CSIC, Santiago Beguería, "els resultats dels models mostren de manera molt consistent que en el futur els Pirineus seran més càlids i secs, amb un augment general de l'aridesa tant a l'espai com al temps, llevat de les zones més elevades". En termes generals, es produirà una disminució progressiva de l'aportació anual dels rius pirinencs, que s'accentuarà a mesura que avanci el segle i que és més acusada en l'escenari d'emissions més pessimista.

Pel que fa a l'anàlisi de la precipitació, no s'aprecia un senyal de canvi tan robust com el de les temperatures en les últimes dècades, ja que gairebé no hi ha tendències significatives. Els majors descensos de precipitació, i els únics significatius, es van donar a la part central dels Pirineus i a la conca del Bidasoa, amb baixades de fins a 30 mm per any. No obstant això, s'han observat tendències positives (augment de precipitació en el període analitzat) a les parts altes del sistema de la Gave de Pau i al Pirineu central.

Mesures d'adaptació

Beguería ha recordat que els Pirineus tenen una importància "excepcional" pel que fa a la generació de recursos hídrics que excedeix amb escreix l'àmbit de la pròpia serralada, ja que els recursos hídrics dels Pirineus alimenten les necessitats d'aigua per a l'agricultura, la indústria i l'abastament d'una àmplia regió que s'estén pels seus piemonts. A més ha apuntat que l'aigua té una "importància ecològica i paisatgística fonamental". Per això, i a la vista dels resultats de l'anàlisi dels registres i de les simulacions futures, aquests resultats posen de relleu la importància i la necessitat d'abordar l'adaptació al canvi climàtic en l'àmbit de la gestió dels recursos hídrics dels Pirineus, tant a escala local com de conca i fins i tot de serralada.

Un tram del riu Noguera Pallaresa al seu pas pel municipi d'Alt Àneu MARTA LLUVICH

El segon dels volums de la recerca que ara es presenta es centra en identificar i proposar accions d'adaptació al canvi climàtic en relació amb el recurs "aigua" al territori dels Pirineus i en la seva àrea d'influència. Tot això en estreta col·laboració amb els actors locals, amb els quals es van dur a terme set casos d'estudi, a raó d'un per regió.

Entre les mesures comunes o transversals destaquen les solucions basades en la natura, orientades a mantenir i fins i tot reforçar els serveis ecosistèmics (aquells que

proporciona un ecosistema a la societat), i per això representen una alternativa sostenible, i en ocasions menys costosa, que les inversions tecnològiques o la construcció i manteniment d'infraestructures. Per exemple, els investigadors proposen establir espais de prioritat hidrològica en aquelles parts del territori que tenen un paper molt destacat en la provisió de serveis de regulació hidrològica, i la prioritat de gestió d'aquests ha de ser garantir la disponibilitat, en espai i temps, dels recursos hídrics, segons criteris de quantitat i qualitat.

Com a mesura d'adaptació fonamental, es planteja promoure la participació ciutadana i considerar tots els actors implicats, ja que els habitants locals i els usuaris dels recursos hídrics són els principals afectats i els que coneixen millor les característiques del territori i les seves necessitats. "Entenem que desenvolupar un diàleg entre ciència i societat és indispensable per impulsar una acció eficaç i compartida per a l'adaptació al canvi climàtic als Pirineus", ha dit Beguería.

"Que disminueixin els cabals i augmenti l'aridesa no vol dir que no es continuïn produint inundacions al massís dels Pirineus", ha afirmat Maria del Carmen Llasat, catedràtica de la Universitat de Barcelona i responsable de la base de dades d'inundacions al Pirineu creada dins del projecte Piragua. "Cada any es produeixen més de cinc episodis de mitjana, i un d'ells, com a mínim, és transfronterer. En 35 anys han mort 154 persones. Solen ser inundacions sobtades entre la primavera i la tardor, i ja s'observa un cert augment que les condicions d'aridesa i l'augment d'activitats en aquesta època pot agreujar", ha conclòs.

Projecte Piragua

Piragua, cofinançat al 65% pel Fons Europeu de Desenvolupament Regional (FEDER), està liderat per Santiago Beguería, investigador de la Estación Experimental de Aula Dei del CSIC, i compta amb la participació del Centre National de la Recherche Scientifique (CNRS), la Universidad del País Vasco / Euskal Herriko Unibertsitatea (UPV / EHU), Andorra Recerca + Innovació (AR+I), l'Institut National de Recherche pour l'Agriculture, l'Alimentation et l'Environnement (INRAE), el Bureau de Recherches Géologiques et Minières (BRGM), l'Institut Geològic y Minero de España (IGME), la Universitat de Barcelona (UB), i la Fundació Observatori de l'Ebre (OE), aquest últim centre associat al CSIC a Catalunya.

Els resultats s'han presentat en dues monografies: el primer volum analitza l'estat present i futur dels recursos hídrics dels Pirineus, mentre que el segon proposa mesures d'adaptació al canvi climàtic i als canvis en les demandes hídriques en la gestió d'aquests recursos.

Informació publicada al Diari de Girona. Dimecres, 29 de novembre del 2023.

El Govern destina 3,8 MEUR en la creació d'un hub al Solsonès per posar en valor la fusta local

El sector de la construcció és responsable d'un 7% de les emissions de CO₂ a Catalunya

ACN - 21 novembre, 2023

Muntatge del hub forestal de Catalunya al municipi d'Olius

El sector de la construcció és responsable d'un 7% de les emissions de CO₂. Per revertir aquesta situació i promoure l'ús de materials alternatius al formigó, el Govern ha iniciat a Olius (Solsonès) la construcció del hub forestal de Catalunya, que estarà llest a principis del 2024. El projecte -que té per objectiu valoritzar la fusta local i, de retruc, millorar la gestió forestal- costarà 3,8 MEUR i es finançarà amb el Fons Climàtic. La directora general d'Ecosistemes Forestals, Anna Sanitjas, ha recordat que la situació dels boscos és "crítica", de

manera que un projecte d'aquestes característiques permetrà "no només treure fusta dels boscos, sinó millorar el seu estat". "La fusta serà el material del segle XXI", ha reblat.

Avui en dia la majoria de fusta que s'extreu dels boscos de Catalunya va destinada a la llenya o a l'emalatge. Es tracta d'uns productes amb poc valor afegit que "amb prou feines" cobreixen la despesa d'extreure la fusta del bosc, segons ha explicat la directora general d'Ecosistemes Forestals del Departament d'Acció Climàtica, Anna Sanitjas. Això se suma a una situació "crítica" dels boscos catalans que acumulen tres anys de sequera. "Als boscos tindrem un gran nombre d'arbres morts, que estan patint i estan molt estressats, i això fa que es dispari el perill d'incendi arreu", exposa Sanitjas.

Amb l'objectiu de donar un nou valor a la fusta de Catalunya i donar-li nous usos com el constructiu, el Govern ha presentat aquest dimarts el projecte de creació del hub forestal de Catalunya, que estarà gestionat pel Centre de Ciència i Tecnologia Forestal de Catalunya (CTFC). “La fusta serà el material del segle XXI i ens ha de permetre substituir molts dels productes derivats del petroli”, ha exposat Sanitjas. De fet, el sector de la construcció és responsable d'un 7% de les emissions de carboni i la construcció en fusta permetria evitar-ne una part. Segons alguns estudis publicats, per cada tona de fusta que substitueix el formigó s'eviten dues tones d'emissions de CO₂.

Així ho ha corroborat la directora de Qualitat Ambiental i Canvi Climàtic, Mireia Boya, que ha dit que l'emissió de gasos és el “gran rept” que té el país per endavant, ja que Catalunya “ha de reduir un 6% les emissions anuals de CO₂”. “La manera de reduir les emissions en el sector la tenim a casa i és la fusta que tenim als boscos catalans”, ha expressat Boya, tot afegint que a través de la recerca i la innovació que es farà al nou hub del Solsonès es vol provocar un “canvi en els materials en el sector”.

Una de les particularitats del projecte és que està finançat amb el Fons Climàtic, una eina que recapta diners a través de l'impost sobre les emissions de CO₂ dels vehicles de tracció mecànica. Boya ha explicat que cada ciutadà que és propietari d'un vehicle que emet CO₂ paga uns 17 euros l'any i, amb els diners recaptats, es financen projectes com el nou hub del Solsonès.

Accelerar l'ús i la valorització de la fusta local

La finalitat del nou centre, que s'està construint amb fusta contralaminada del Pirineu, serà l'establiment d'un parc tecnològic que permeti accelerar l'ús i la valorització de la fusta local serrada o triturada, així com altres productes forestals no fusters (plantes aromàtiques i micologia) a Catalunya. Els principals objectius són la promoció de la gestió forestal sostenible; la millora de la competitivitat i la dinamització del sector; el desenvolupament de la bioeconomia forestal; i l'establiment d'un teixit públic-privat per accelerar els canvis i escalar les noves cadenes de valor a mercat.

El nou hub d'innovació i tecnologia de la fusta de Catalunya tindrà també una unitat d'assajos i una planta de prototipatge on es desenvoluparan productes innovadors. Servirà, en general, per la realització dels prototips necessaris per fer les proves prèvies a la certificació dels productes, tant per projectes propis com per tercers, i per acompanyar a les empreses en el procés de certificació a través dels assajos.

Antoni Trasobares, director del Centre de Ciència i Tecnologia Forestal de Catalunya (CTFC) -que serà qui gestionarà el nou hub-, ha exposat que aquest nou laboratori d'assajos preindustrials “està cridat a ser un accelerador d'alt impacte per a la implementació de la bioeconomia circular a Catalunya”. Segons Trasobares, això equival a una “gestió equilibrada del nostre medi natural per adaptar-nos al canvi climàtic, al mateix temps que innovem i desenvolupem unes cadenes de valor que, a més de ser competitives, també facilitin el desenvolupament socioeconòmic del territori”.

Informació publicada al diari La Mañana. Dimarts, 21 de novembre del 2023.

Un projecte europeu modelitzarà el Pirineu per adaptar-lo al canvi climàtic i predir-hi els gruixos de neu

S'avaluarà l'impacte a les estacions d'esquí i es faran pilots en tres zones diferenciades per testejar mesures d'adaptació

REDACCIÓ.- OCTUBRE 4, 2023

Alguns dels investigadors del projecte treballant en la modelització climàtica de la zona. / UPC

El projecte PYRENEES4CLIMA implementarà a partir d'aquest octubre l'Estratègia Pirinenca del Canvi Climàtic (EPiCC), que és la primera estratègia europea de canvi climàtic dissenyada específicament per a una biorregió de muntanya i transfronterera. En el disseny d'aquesta estratègia van participar activament els set territoris membres de la Comunitat de Treball dels Pirineus (CTP): Nouvelle Aquitaine, Occitanie, Euskadi, Navarra, Aragó, Catalunya i Andorra, que integren el consorci per dur a terme el projecte.

El projecte està liderat per la CTP, a través de l'Observatori Pirinenc de Canvi Climàtic (OPCC), i compta amb altres 46 entitats espanyoles, franceses i andorranes. Tot plegat ho ha explicat la Universitat Politècnica de Catalunya (UPC), ja que, entre els participants, hi haurà Martí Rosas, investigador de l'Institut universitari de recerca en Ciència i Tecnologies de la Sostenibilitat (ISST.UPC) i professor de l'Escola Superior d'Enginyeries Industrial, Aeroespacial i Audiovisual de Terrassa (ESEIAAT) de la UPC.

Modelitzar i predir els gruixos de neu

La implementació del projecte s'organitza en 11 paquets de treball. En una d'aquestes àrees, pressupostada amb 359.000 euros (215.000 dels quals provenen de fons europeus), intervé Martí Rosas, juntament amb Marc Pons i Oriol Travesset, membres de l'entitat Andorra Recerca + Innovació (AR+I) vinculats a l'Institut de Sostenibilitat de la UPC. Aquests tres investigadors modelitzaran climàticament la zona dels Pirineus i avaluaran els impactes a les estacions d'esquí pel que fa a disponibilitat de neu i la freqüència d'esquiadors.

En paral·lel, es testejaran mesures d'adaptació i mitigació en diferents casos pilot que serviran de base per desenvolupar plans d'adaptació específics per a cada tipus d'estació d'esquí dels Pirineus. Els casos pilot inclouen tres perfils d'estacions diferenciats:

l'estació d'esquí alpí de La Molina (Catalunya); l'agrupació d'estacions Portè-Pimorent, Formigueres i Cambra d'Ase (Catalunya Nord), sota la marca Trio Pyrénées, i les estacions d'esquí nòrdic Chalets d'Iraty i Irati-Abodi (àrea transfronterera entre Navarra i Nova Aquitània).

Objectiu: un territori més resilient, el 2050

El Pirineu és una bioregió muntanyenca especialment vulnerable als efectes del canvi climàtic, que té un gran impacte en els sistemes biofísics i socioeconòmics com la flora, la fauna, els recursos hídrics, l'energia, el turisme o l'agropastoralisme. L'Estratègia Pirinenca del Canvi Climàtic (EPiCC) i el seu Pla Operatiu 2030 estan centrats en l'acció transfronterera d'adaptació al canvi climàtic. A més, integra accions de mitigació, amb un enfocament sistèmic que inclou el clima, els espais naturals, la població, l'economia de muntanya adaptada i la governança. L'EPiCC defineix 72 accions concretes a implementar per aconseguir que els Pirineus siguin, el 2050, un territori el més resilient possible a l'efecte del canvi climàtic.

El projecte PYRENEES4CLIMA s'emmarca dins del programa europeu LIFE i es desenvoluparà fins a desembre de 2030. El pressupost global del projecte és de 19,5 milions d'euros, el 60% dels quals està finançat per la Unió Europea. El programa LIFE és l'únic instrument financer de la UE dedicat, de manera exclusiva, al medi ambient i a l'acció pel clima i és un dels principals contribuents al Pacte Verd Europeu. El projecte PYRENEES4CLIMA respon al programa de projectes estratègics integrats (SIP) destinat a donar suport al seguiment, desenvolupament i aplicació de les estratègies d'adaptació i mitigació al canvi climàtic.

A més dels set territoris, hi participen 41 entitats beneficiàries externes, de tipologia diferent, com ara centres de recerca aplicada, universitats, empreses públiques especialitzades, Agrupacions Europees de Cooperació Territorial (AECT), empreses i fundacions, entre altres.

Informació publicada a Pirineus digital. Dimecres, 4 d'octubre del 2023.

La sequera complica la temporada boletaire al Pirineu, que ja ha perdut la meitat de la producció

Els experts creuen que la campanya encara es pot salvar a la Catalunya Central si plou a la tardor

ACN - 22 setembre, 2023

La mà d'un boletaire amb un cep

Els mesos d'agost i setembre són bons per als bolets al Pirineu: la temperatura ja ha baixat però encara no fa fred i plou. Però aquest any no ha estat així. La producció d'aquests dos mesos al Pirineu -que representa el 50% de l'anyal- ja es dona per perduda i ara les esperances se centren al Prepirineu i a la Catalunya Central. Els models meteorològics preveuen pluja a la tardor, però caldrà veure com plou i a on. "De res serveix que caiguin 100 litres de cop. El que interessa és una pluja fina, de dies", subratlla a l'ACN l'expert en bolets del Centre de Ciència i Tecnologia Forestal de Catalunya, Juan Martínez. En tot cas, la campanya en comarques com el Berguedà o el Ripollès encara no ha començat i ja porta un mes de retard.

"Es poden contar amb els dits d'una mà". Ramon Minoves, president de la Penya Boletaire de Berga, explica així com va la temporada de bolets a la comarca. I és que, tot i les últimes pluges, els boscos del Berguedà continuen secs i la campanya encara no ha arrencat.

Minoves però, no perd l'esperança i està convençut que les pluges dels últims dies hauran fet efecte: "Ara bé, el bolet no és regar i sortir". Però per tal que això passi, cal que continuï plovent per mantenir la humitat; que no glaci a les nits i que no faci vent. "A partir d'aquí, cal estar de sort i anar als bons llocs per trobar bolets", subratlla el boletaire.

Les glaçades són el que marquen el final de la temporada i, per tant, al Pirineu, si plou, es podran collir bolets fins que comenci a fer fred. Tot i això, els mesos més bons en aquesta zona són l'agost i el setembre, i aquest any la temporada ha estat un desastre. Segons les dades que recull el CTFC en les parcel·les que té repartides per tot el territori, en aquests dos mesos, al Pirineu, es cull la meitat de la producció de bolets de tot l'any i això ja s'ha donat per perdut.

Temporada tardana

On encara es manté l'esperança és en algunes zones del Prepirineu, la Catalunya Central i el Litoral. Això sí, aquí la temporada hauria d'haver començat fa un mes i encara no ho ha fet, segons apunta l'investigador del CTFC, Juan Martínez. Tot dependrà de les pluges i no val una de qualsevol: ha de ser de les que durin hores i d'anar caient. "No és el mateix que en un dia caiguin 100 litres d'aigua que la mateixa pluja caigui repartida en deu dies", exposa l'expert en micologia.

Menys bolets i més boletaires

Pel que fa a la temporada passada, la producció de bolets va ser "normal" i es va situar als 50 quilograms per hectàrea, una mica per sota de la mitjana, que és de 60 kg/hectàrea. Tot i això, el sector boletaire no amaga la preocupació pel canvi climàtic, que està afectant directament la producció de bolets. "És evident que ens preocupa perquè la tendència és veure que cada cop hi ha menys bolets i cada cop hi ha més boletaires", explica Minoves.

En aquest sentit, els estudis dels experts alerten que en zones com el Pirineu hi pot haver una reducció de fins al 20% en la producció de bolets per culpa de l'escassetat de pluges.

Informació publicada al diari La Mañana. Divendres, 22 de setembre del 2023.

El pla B pel canvi climàtic al Pirineu

La Comunitat de Treball dels Pirineus amb representació de les administracions del nord i sud de la serralada impulsen un projecte de 20 milions d'euros per afrontar el canvi climàtic. A l'octubre deu grups de treball activaran l'acció

Miquel Spa / 20-07-23

La Cerdanya i el Pirineu en el marc de la Comunitat de Treball dels Pirineus que formen les administracions dels dos costats de la frontera ha quedat integrada en un projecte que té com a finalitat establir una estratègia sobre el canvi climàtic pels pròxims anys. El projecte, que porta per nom Pyrennes4Clima compta amb una dotació pressupostària de vint milions d'euros, amb els quals els participants han d'idear i executar mesures d'adaptació del canvi climàtic a la serralada.

Segons ha explicat la Generalitat, la Comunitat de Treball dels Pirineus (CTP), a través de l'Observatori Pirinenc de Canvi Climàtic (OPCC), lidera el nou projecte, el qual va acompanyat amb el lema «Cap a una comunitat de muntanya transfronterera resistent al clima als Pirineus». A Pyrennes4Clima hi participen 42 entitats sòcies del domini pirinenc d'Euskadi, Navarra, Aragó, Catalunya, Andorra, Occitània i Nova Aquitània «unides en l'objectiu d'augmentar la resiliència dels Pirineus mitjançant l'aplicació de mesures d'adaptació al canvi climàtic». Així, el projecte ha estat aprovat recentment pel Programa europeu LIFE amb la intenció que es comenci el pròxim mes d'octubre i es desenvolupi fins el desembre de 2030. El pressupost del projecte és de 19.829.877 euros, dels quals 11.897.926, és a dir, el 60%, compta amb una subvenció de la Unió Europea. El 40% restant l'aportaran les entitats sòcies del projecte.

Segons ha detallat el mateix departament d'Acció Climàtica, l'objectiu principal del projecte és «la implementació de l'Estratègia Pirinenca del Canvi Climàtic (EPiCC), primera estratègia europea de canvi climàtic dissenyada específicament per a una bioregió de muntanya i transfronterera». Aquesta estratègia es va aprovar el desembre de 2021 sota presidència catalana de la CTP. D'aquesta

manera, el projecte Pyrennes4Clima «aporta una visió a mitjà termini necessària per abordar els temes de canvi climàtic, i es convertirà en un veritable accelerador de les polítiques d'acció climàtica als Pirineus, donant continuïtat als punts clau identificats a la mateixa estratègia EPiCC», segons el departament.

Canons de neu innivant una pista d'esquí a la Cerdanya | ARXIU/M.S.

La implementació del projecte s'organitza en deu grups de treball liderats per alguns dels socis del projecte formant tandems nord-sud de la serralada. Es tracta dels grups formats pel Servei Meteorològic de Catalunya i MétéoFrance, Instituto Pirenaico de Ecología-CSIC i Conservatoire Botanique des Pyrénées, CREAM i l'Agence des Pyrénées, NASUVINSA i la AECT Pirineos-Pyrénées, Universitat Autònoma de Barcelona i Réseau Pyrénées Vivantes, Oficina Catalana del Canvi Climàtic i la regió d'Occitània, o el mateix OPCC-CTP.

L'Estratègia Pirinenca de Canvi Climàtic, i el seu Pla Operatiu 2030, «estan centrats en l'acció transfronterera d'adaptació al canvi climàtic, integrant també algunes accions de mitigació», segons ha remarcat el mateix departament d'Acció Climàtica. Així, «té un enfocament sistèmic centrat en cinc sistemes: Clima, Espais naturals resilents, Població i territori, Economia de muntanya adaptada i Governança». El pla preveu accions concretes a implementar, sempre amb l'objectiu «que els Pirineus esdevinguin, l'any 2050, un territori resilient als efectes del canvi climàtic».

Informació publicada al diari Regió 7. Dijous, 20 de juliol del 2023.

L'àrea de protecció lumínica més gran d'Europa, al Pirineu

El Govern té previst declarar el Parc Nacional d'Aigüestortes i Estany de Sant Maurici i el Parc Natural de l'Alt Pirineu espais protegits envers la contaminació lumínica aquesta tardor

J.P - SORT - 6 juliol 2023

Mireia Boya, reunida amb els alcaldes del Pallars Sobirà, a Sort.

El Departament d'Acció Climàtica, Alimentació i Agenda Rural té previst declarar el Parc Nacional d'Aigüestortes i Estany de Sant Maurici i el Parc Natural de l'Alt Pirineu espais protegits envers la contaminació lumínica aquesta tardor. D'aquesta manera aquesta àrea del Pirineu occidental es convertirà en l'àrea de protecció lumínica «més important d'Europa», segons recull l'agència Acn.

La directora general de Qualitat Ambiental i Canvi Climàtic, Mireia Boya, ha explicat que 13

dels 16 municipis que integren aquesta zona ja disposen de la màxima protecció. En un futur a aquesta gran zona s'hi podria unir l'àrea del Montsec. La directora general ha destacat els beneficis per la salut d'aquesta mesura i la dinamització econòmica dels municipis. Boya va presentar aquest dimecres a Sort l'impuls econòmic i tècnic a tot Catalunya per reformar les instal·lacions d'enllumenat. De fet, tots els municipis de Catalunya declarats zona de màxima protecció ja podran gaudir de forma prioritària d'ajut econòmic. Boya ha anunciat que s'ha "ampliat el finançament per a les actuacions de millora de l'enllumenat, oferint el 100% de finançament als municipis i tot el suport tècnic".

Informació publicada al diari El Punt Avui. Dijous, 6 de juliol del 2023.

AFECTACIONS DE L'ESCALFAMENT GLOBAL

20 milions contra el canvi climàtic

Andorra forma part del projecte de l'Observatori Pirinenc per adaptar la serralada al fenomen i mitigar la situació

Redacció - Andorra la Vella - 04/07/2023

Col·loqui Internacional sobre canvi climàtic en zones de muntanya. Govern

Andorra Recerca + Innovació (AR+I) participarà en el projecte europeu impulsat per la Comunitat de Treball dels Pirineus (CTP) per al desenvolupament d'accions d'adaptació del territori pirinenc al canvi climàtic. La proposta es va fixar a un cost de 19.518.018 euros, dels quals 11.710.810, equivalents al 60% del pressupost global, són subvencionats per la Unió Europea. El 40% restant són aportats pels socis del projecte.

A través de l'Observatori Pirinenc del Canvi Climàtic (OPCC), el nou projecte Pyrenees4Clima treballa per fer una comunitat de muntanya transfronterera resistent a la situació climàtica actual i consensuada entre els països implicats, atès que les diferents 46 entitats espanyoles, basques, franceses, catalanes i andorranes implicades tenen polítiques territorials de canvi climàtic molt diferents.

El Pirineu és una bioregió muntanyosa especialment vulnerable als efectes del canvi climàtic amb gran varietat d'ecosistemes on la temperatura mitjana anual augmenta més ràpid que la mitjana global. Això té efectes en la flora, la fauna, els recursos hídrics, l'energia, el turisme o l'agropastoralisme. Aquesta proposta, que va ser aprovada recentment pel programa europeu LIFE, arrencarà l'octubre del 2023 i es desenvoluparà fins al 2030.

El projecte defineix 72 accions concretes i s'organitza en 10 paquets de treball que són liderats per algunes de les entitats del projecte formant tandems nord-sud com el Servei Meteorològic de Catalunya i MeteoFrance, l'Institut Pirinenc d'Ecologia-CSIC i el Conservatori Botànic del Pirineu, l'Agence des Pyrénées i Creaf, Nasuvinsa, l'AECT Pirineus-Pyrénées, el Réseau Pyrénées Vivantes i la Universitat Autònoma de Barcelona, l'Oficina Catalana de Canvi Climàtic i la regió d'Occitània o la Comunitat de Treball dels Pirineus amb l'Observatori Pirinenc del Canvi Climàtic (OPCC-CTP).

L'AR+I serà present a totes les àrees de treball, en les quals s'inclouen la del clima, els espais naturals resilents, la població i el territori i l'economia de muntanya adaptada. Governança també s'incorpora a les accions, però és l'únic aspecte en què l'AR+I no tindrà acció directa. Alguns dels pilars fonamentals que marcaran el fil de l'estudi són obtenir informació actualitzada i accessible sobre la situació climàtica, preservar les aigües dels rius, anticipar plagues i malalties, aprofitar les energies renovables i l'economia circular o fer formacions de lluita davant dels reptes del canvi climàtic.

La Generalitat de Catalunya, per exemple, participarà en xarxes d'observació desenvolupant indicadors per detectar possibles canvis d'usos del sòl i en l'elaboració d'un mapa d'emmagatzematge de carboni al sòl.

Informació publicada al Diari d'Andorra. Dimarts, 4 de juliol del 2023.

Recull de premsa

Març del 2024

180. Canvi climàtic al Pirineu

